

Pošiljatelj:

EKOICI-EKO CIVILNA INICIATIVA SLOVENIJE V SODELOVANJU Z UNIVERZO, NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, ZAVODI, DRUŠTVI IN ZAINTERESIRANO JAVNOSTJO

Prejemnik:

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Zadeva: Odgovor na vaš dopis in predlog k Realizaciji ukrepov za novo kmetijstvo v praksi

**Spoštovana ministrica dr. Aleksandra Pivec
in zavzeta ekipa MKGP!**

Čestitamo Vam, da je Vlada RS potrdila besedilo resolucije "Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021", kot ste jo zasnovali.

Tudi **mi se zavedamo pomembnosti tega dokumenta**, na podlagi katerega smo že v osnutku pripravili pobude, ki ste jih že preučili in nam dali možnost, da smo jih predstavili tudi vašim sodelavcem na MKGP.

Zahvaljujemo se vam za odgovor na naše pobude in predloge z dne 11. 10. 2019. št. 092-267/2019/2.. (v prilogi) Ob pregledu vaših obrazložitev ugotavljamo, da se načrtuje v kmetijstvu **veliko novih pristopov**, ki jih na eni strani **zahteva zakonodaja in na drugi pa potrebe sedanjega časa**, pri implementaciji **izvedbenih ukrepov pa vam lahko pomagamo na izviren način**, kot ga opisujemo v nadaljevanju. Novi pristopi navedeni v strategiji predlog kako naj bi delovali v praksi pa v naših prvotnih pobudah pa ne potrebujejo le enoznačnosti, **temveč tudi spremembo filozofije odnosa do življenja in celostno obravnavo potreb narave, okolja, kmetijstva in človeka**.

Da bodo načrtovane aktivnosti v **novi Strategiji** dobile čim boljše izvedbene ukrepe , da se bomo lažje prilagodili podnebni krizi in resnično zagotovili višjo samooskrbo v Sloveniji, ohranili poselitev podeželja, mladim omogočili preživetje s kmetovanjem in povezali generacije, **predlagamo fazno izvedbo posredovanih pobud**, ki smo jih oblikovali v konkretne projekte.

Menimo, da bil bilo del predlaganih projektov **možno realizirati v novih razpisih in akcijskih načrtih**, ki se sprejemajo, drugi pa bi jih **bilo potrebno izpeljati pilotno**, kot je navedeno v dopisu v prilogi. **Zaradi nujnosti** uvedbe v nadaljevanju navedenih pristopov v kmetovanje in razvoj podeželja vas prosimo, da pristopimo k pripravi projektov in njihovi izvedbi, **hkrati pa vam ponujamo strokovno pomoč pri pripravi navedenih aktivnosti**.

Ker je novo leto pred vrati, predlagamo **skupni sestanek, kjer bi lahko predlagane projekte poskusili skupaj umestiti v načrtovane aktivnosti in obstoječo časovnico MKGP**. Tako bi se lahko dogovorili o predlaganih ukrepih in jih začeli izvajati v praksi čimprej, s čimer bi čimprej prišli tudi do zelenih rezultatov. Ker je novo leto pred vrati, predlagamo skupni sestanek, kjer **bi lahko predlagane projekte poskusili skupaj umestiti v načrtovane aktivnosti in obstoječe časovnice MKGP- ja..** Skupni sestanek predlagamo na Filozofski fakulteti Univerze Maribor ali na MKGP, če je le mogoče še v decembru. Tako se dogovorimo o predlaganih ukrepih, katere bi lahko začeli implementirati v prakso čimprej, tako da bi prišli čimprej tudi do željenih rezultatov

Naprašamo vas za preučitev podanih predlogov in da nam sporočite termin za sestanek v decembru.

PREDLOG AKTIVNOSTI

Menimo, da bi lahko del aktivnosti izvedli preko vaših rednih aktivnosti, drugi del pa preko Pilotnih pristopov, ki bodo lahko dobra podlaga za vaše nadaljnje delo.

1. Ukrepi, ki jih je možno vključiti v načrtovane razpise in aktivnosti, so:

- a) Krepitev biodiverzitete in podpora opraševalcem.
- b) Promocija sonaravno pridelane hrane ter njene pridelave in prodaje.
- c) Vgrajevanje znanj o pridelavi hrane in sonaravnem kmetovanju v izobraževanje v celotni vertikali ter povečanje interesa za trajnostne prehranske sisteme.
- d) **dopolnjen izbor dejavnosti - diverzifikacija dejavnosti na kmetiji**, ki bodo ustvarile podeželje še bolj zanimivo za mlade, pripravile generacijo za naslednjo krizo in ohranilo poseljeno podeželje kot so varovanje starejših, apiterapija, aromoterapija, agrofines... in povečale medgeneracijsko sodelovanje ..

Navedene ukrepe lahko takoj pomagamo izvajati znanstvene, strokovne in nevladne organizacije in predlagamo, da nas aktivno vključite pri vsebinskih in izvedbenih aktivnostih.

2. Pilotne izvedbe novih pristopov, ki jih je potrebno razviti za odgovorno kmetijstvo in povečanje samooskrbe v Sloveniji:

2.1 Projekt za razširitev trajnostnih oblik kmetovanja. Poleg ekološkega se upoštevajo še biodinamika, permakultura, ekoremediacije in agroekologija, in sicer kot sonaravne oblike pridelave hrane predvsem na zahtevnejših območjih, ki bi jih s temi oblikami lahko znova vključili v kmetovanje (strme lege, onesnažena območja, območja z zelo plitvimi prstmi, območja Natura 2000, kraški svet, vodovarstvena območja). Za analizo in strokovno opredelitev teh območjih se razpiše npr. ciljni raziskovalni projekt (CRP). Kot pomoč imamo že vzpostavljena dva učna poligona – na vzhodnem delu Slovenije v Dravinjski dolini in na zahodnem delu v Škofjeloškem hribovju.

2.2 Projekt za biokrožno gospodarjenje na podeželju. Razvoj trajnostnega krožnega biogospodarstva predstavlja veliko priložnost za razvoj podeželja ob ključni vlogi sektorjev, ki prepoznavajo in zagotavljajo biomaso kot pomembno vhodno surovino. Ti koncepti vodijo k okoljsko in ekonomsko bolj učinkovitemu krogotoku snovi v slovenskem podeželskem prostoru. Ob tem je potrebno posvetiti pozornost tudi zmanjševanju izgub in zavržkov hrane v celotni verigi preskrbe s hrano. Ker še nimamo izvedbe v praksi, predlagamo, da to raziščemo in damo rešitve v okviru projekta.

2.3. Pilotni projekt za povečevanje obdelovalnih površin na zaraščenih in gozdnih območjih. Učinke se spremlja na terenu in se ovrednoti pomen in ekonomika dodatne obdelovalne zemlje, ki bi jo pridobili s to metodo, saj se po svetu krepí pridelava hrane v t. i. gozdnih vrtovih, za kar Slovenija še nima prakse. Takšni pristopi lahko aktivirajo in v aktivno rabo vrnejo predvsem veliko zaraščenih površin, ki so včasih bila obdelovalna zemljišča, kar bi

prispevalo k povečanju obdelovalnih površin, ki jih v Sloveniji nujno potrebujemo za zagotavljanje večje stopnje samooskrbnosti.

2.4 Projekt za prilagoditev podnebnim spremembam – podnebni krizi. Zaradi resnosti problematike se takoj pristopi k realizaciji ukrepov, vezanih na podnebne spremembe, s postavitvijo pilotnega območja za prilaganje podnebnim spremembam. Zato se vzpostavijo testna kmetijska območja, kjer se raziskovalno vključijo »ukrepi za podnebno prilagoditev« ter se spremlja njihov učinek. To pilotno območje bo učilnica v naravi za kmetovalce, študente in tudi dijake ter zainteresirane, da bodo lahko v živo videli, kako izgledajo posamezni ukrepi: vegetacijski pas, naravni čistilni sistemi, protierozijske nasaditve, bajerji, vkopani rastlinjaki, bionasipi, fitoremediacijske rastline, terase. V sodelovanju z inštitucijami in nevladnimi organizacijami, ki ta znanja razvijajo, se takoj pristopi k vzpostavljanju nujnih ureditev tam, kjer narava vsako leto povzroča največ škode.

2.5 Projekt za krepitev zdravja in dobrega počutja na podeželju. Potrebno je definirati standarde za zdravju prijazne produkte in storitve za dobro počutje ter smernice za zagotavljanje kakovosti in varnosti, razviti usposabljanje in vzpostaviti podporo za razvoj teh storitev na kmetijah ter povezati obstoječo ponudbo v celovite produkte in tržne pakete.

2.6 Projekt za medgeneracijsko sožitje na podeželju. Pred nami so izzivi starajoče družbe in brezposelnih mladih, kar lahko povežemo na podeželju v nova delovna mesta in omogočimo aktivno staranje starostnikom. Z medgeneracijskimi oblikami življenja bi znižali stroške in povečali medsebojno pomoč ter s souporabo infrastrukture neposredno zniževali okoljski odtis. Z medgeneracijskimi oblikami življenja in formiranjem bivalnih skupnosti po vzoru iz drugih držav bi znižali stroške oskrbe starejših in hkrati omogočili bolj trajnostno uporabo infrastrukture, zniževali okoljski odtis ter ohranili delovna mesta z višjo dodano vrednostjo na podeželju. V tem duhu smo že posredovali svoje dopolnitve stanovanjske zakonodaje in načrtujemo vrsto aktivnosti, za katere bi bilo dobro da so usklajene tudi s strategijo razvoja podeželja.

Kot že omenjeno v uvodu, ker je novo leto pred vrati, predlagamo skupni sestanek, kjer bi lahko predlagane projekte poskusili skupaj umestiti v načrtovane aktivnosti in obstoječo časovnico MKGP.

Pričakujemo čimprejšnjo povratno informacijo o terminu in lokaciji za sestanek v decembru 2019 .

Uspešno vam želimo še naprej.

Veselimo se, da smo vam lahko v pomoč. Vsako dejanje šteje 😊

EKO CI, znanstveniki, strokovnjaki in zainteresirana javnost
v skupnem imenu pošilja Irena Rotar, predsednica Ekoci

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, SI- 3310 Žalec - w: www.ekoci.si - t: +386 40 203 055 E: ekoci.si@gmail.com

Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen Ekoci Green Tourism Ekoci Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni